

Investment Guide

● Issue 06 ● JUN 2021

เทรนด์การลงทุนอย่างยั่งยืน

หุ้น กองทุนรวม ตบโจทย์
การลงทุนอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์การลงทุนอย่างยั่งยืน

การสร้างพอร์ตจำลองหุ้นยั่งยืน

แหล่งข้อมูลการลงทุน
อย่างยั่งยืน

รอบรู้การลงทุนหุ้นยั่งยืน

การลงทุนที่ยั่งยืน โอกาสที่เลือกได้

ปัจจุบัน แนวคิดการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน กำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางทั้งจากบริษัทจดทะเบียน นักลงทุน สถาบันตัวกลาง และหน่วยงานกำกับดูแล

โดยนักลงทุนทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการลงทุนในบริษัทที่มีแนวทางการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงความยั่งยืนมากขึ้น เพราะเป็นการดำเนินธุรกิจที่มองรอบด้าน กล่าวคือ **คำนึงถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (Environmental, Social and Governance : ESG) ควบคู่ไปกับผลการดำเนินงานทางการเงิน** ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับความสามารถในการแข่งขันและผลประกอบการทางการเงิน ความสามารถในการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อปรับตัวให้ยืดหยุ่นและเติบโตได้ ความโปร่งใส และประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกิจการ และการได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้น ลูกค้า พนักงาน คู่ค้า รวมถึงผู้คนในสังคม การลงทุนในธุรกิจที่คำนึงถึงความยั่งยืนจึงเป็นที่นิยมมากขึ้น

สำหรับประเทศไทย การลงทุนอย่างยั่งยืนกำลังได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับในตลาดทุนมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และนักลงทุนสถาบันกว่า 30 แห่ง (ทั้งที่เป็นบริษัทประกันและบริษัทจัดการลงทุน) ได้ประกาศความร่วมมือที่จะลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบต่อ (ESG Collaborative Engagement) และลงนามแนวปฏิบัติ “การระงับลงทุน” (Negative List Guideline)

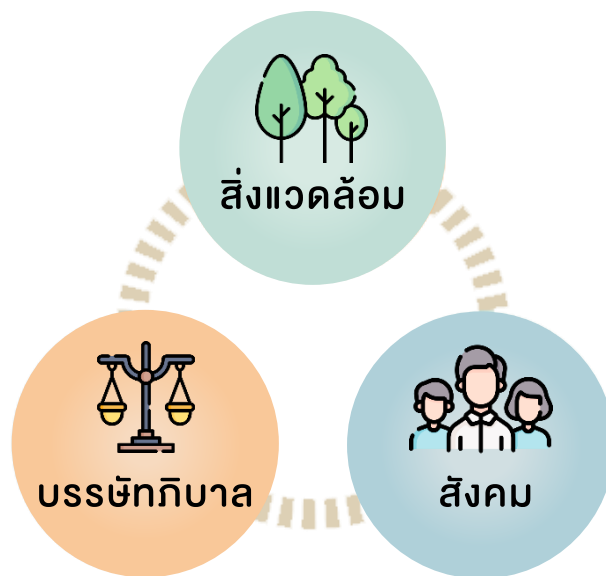
นอกจากนี้ ยังมีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนหลายแห่ง ได้มีการออกกองทุนรวมที่มีนโยบายลงทุนในกลุ่มหุ้นที่ดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนมากขึ้น รวมถึงตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดทำ**รายชื่อหุ้นยั่งยืน (Thailand Sustainability Investment : THSI)** ซึ่งเป็นหุ้นของบริษัทจดทะเบียนที่มีศักยภาพของการนำแนวคิดด้านความยั่งยืนเข้าเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการดำเนินธุรกิจ เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในหุ้นของบริษัทที่มีความโดดเด่นด้านความยั่งยืน รวมไปถึงได้จัดทำดัชนีความยั่งยืน **SETTHSI Index** เพื่อเป็นดัชนีที่สะท้อนการเคลื่อนไหวราคาของกลุ่มหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนอีกด้วย

อีกทั้ง บริษัทจดทะเบียนไทยได้มีการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนมากขึ้น ในรูปแบบของการจัดทำรายงานความยั่งยืน (Sustainability / SD / CSR Reports) ควบคู่ไปกับการรายงานข้อมูลทางการเงิน

วิไลพร ทวีลาภพันทอง หัวหน้าสายงานธุรกิจที่ปรึกษาและหัวหน้าสายงานกลุ่มธุรกิจบริการทางการเงิน บริษัท PwC ประเทศไทย กล่าวว่า รายงานความยั่งยืนเปรียบเสมือนคัมภีร์เล่มสำคัญที่สะท้อนภาพลักษณ์การดำเนินธุรกิจของกิจการในระยะยาว

“หากบริษัทใดมีความโดดเด่นในด้านความยั่งยืน ย่อมหมายความว่าบริษัทนั้นมีกลยุทธ์ รูปแบบการดำเนินธุรกิจ และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้มาตรฐานทั้งในเชิงคุณภาพ ที่คำนึงถึงมิติด้าน ESG และเชิงปริมาณ ที่สะท้อนได้จากผลประกอบการที่เติบโตอย่างยั่งยืนอย่างแท้จริง”

สำหรับการวัดผลทางด้านความยั่งยืน มี 3 มิติ

1. มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม เช่น สามารถวัดได้จากเปอร์เซ็นต์การประหยัดพลังงานและการใช้น้ำในสถานประกอบการ ปริมาณการปล่อยของเสียและขยะจากการผลิตและการดำเนินงาน รวมถึงปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดจากการผลิตและการเดินทางของผู้บริหารและพนักงาน เป็นต้น

2. มิติด้านสังคม (Social) ให้ความสำคัญกับการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม การมีความรับผิดชอบต่อลูกค้า และการพัฒนาสังคม/ชุมชน โดยรอบบริษัท เช่น สามารถวัดได้จากเปอร์เซ็นต์ของพนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และอัตราความพึงพอใจของลูกค้า กิจกรรมหรือโครงการเพื่อสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงาน และการเคารพสิทธิมนุษยชน ตลอดห่วงโซ่อุปทานขององค์กร เป็นต้น

3. มิติด้านบรรษัทภิบาล (Governance) มีนโยบายกำกับดูแลกิจการที่ดี ต่อด้านทุจริตและคอร์รัปชัน ดำเนินงานอย่างโปร่งใส มีการบริหารความเสี่ยงด้านความยั่งยืน มีการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน มีนวัตกรรมองค์กร และมีโครงสร้างกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยมีการสรรหากรรมการและผู้บริหารให้มีความหลากหลายและมีการจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสม เช่น สามารถวัดได้จากความหลากหลายของผู้บริหารและคณะกรรมการของบริษัท การดำเนินการเพื่อลดการทุจริต การบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมด้าน ESG ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ การมีโครงสร้างกำกับดูแล และการมีกลยุทธ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

ประสิทธิ์ ไวยาวัจฉัย Partner บริษัท อีอาร์เอ็ม-สยาม จำกัด บริษัทให้คำปรึกษาด้านความยั่งยืน อธิบายว่าการที่บริษัทคำนึงถึงเรื่อง ESG จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจ 5 ประการ

1. Top-Line Growth การสร้างรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน เช่น การพัฒนาสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองโจทย์เทรนด์รักสุขภาพของผู้บริโภคอาจทำให้ธุรกิจสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น การมีส่วนร่วมกับชุมชนแวดล้อมของบริษัทที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีน้ำอยู่อย่างจำกัด อาจมีส่วนช่วยพัฒนาการบริหารจัดการน้ำของชุมชน ในขณะที่ธุรกิจก็สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

2. Cost Reductions การลดต้นทุนและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน เช่น การคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมทำให้ธุรกิจปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้พลังงาน ทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานของกระบวนการผลิตลดต่ำลง เป็นต้น

3. Lesser Regulatory and Legal Interventions การแทรกแซงด้านกฎระเบียบและกฎหมายที่น้อยลง เช่น การคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมช่วยให้ธุรกิจมีการเตรียมรับมือต่อความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Climate Change) ที่อาจนำไปสู่การออกกฎหมายภาษีคาร์บอน ซึ่งเป็นต้นทุนการดำเนินธุรกิจที่สูงขึ้น เป็นต้น

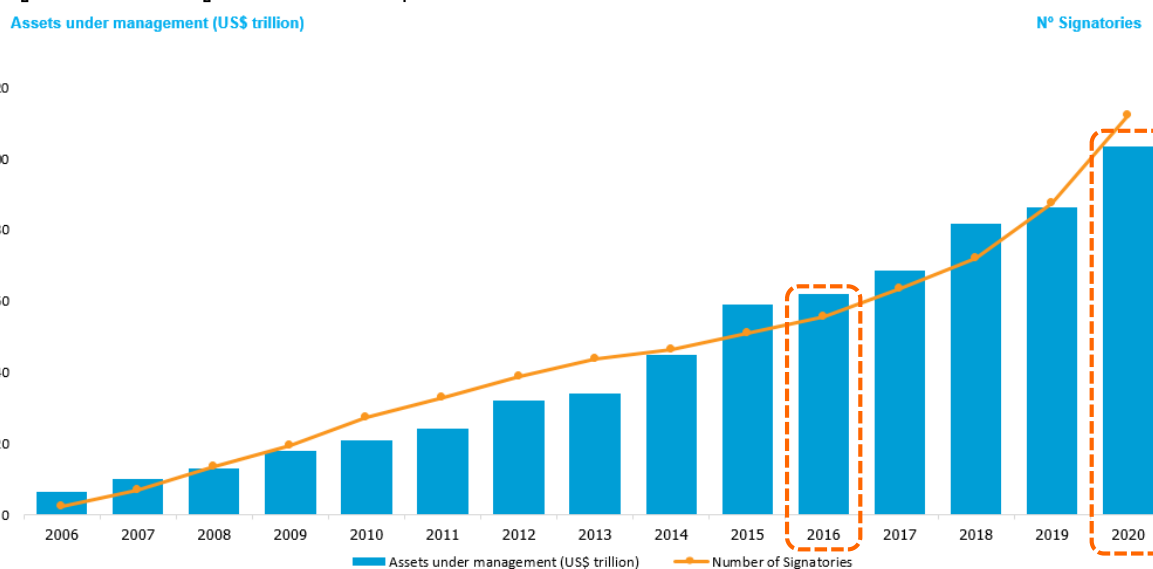
4. Employee Productivity Uplift การพัฒนาผลิตภาพการผลิต เช่น ธุรกิจที่ให้ความสำคัญต่อ “คน” หรือพนักงาน จะสามารถดึงดูดให้มีคนเก่ง ๆ สนใจไปทำงานด้วย บริษัทชั้นนำของโลกที่เป็นผู้นำในเรื่องความยั่งยืนจึงมักให้ความสำคัญต่อวัตถุประสงค์ของการทำธุรกิจที่มุ่งเน้นการมีส่วนช่วยทำให้โลกและสังคมดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องต่อความต้องการของคนรุ่นใหม่ที่สนใจทำงานที่มีความหมายและสร้างคุณค่าให้แก่ผู้อื่น เป็นต้น

5. Investment and Asset Optimization การสร้างประโยชน์จากการลงทุนและการบริหารสินทรัพย์ เช่น บริษัทจัดการลงทุนและนักลงทุนสถาบันมักหลีกเลี่ยงการลงทุนในธุรกิจที่มีประเด็นเชิงลบในด้านสิ่งแวดล้อมในระยะยาว เป็นต้น

เทรนด์การลงทุนอย่างยั่งยืน

พรเทพ ชูพันธ์ Executive Director กลุ่มวิเคราะห์การลงทุน บล.ไทยพาณิชย์ ให้ข้อมูลว่า ปัจจัยด้าน ESG ได้ถูกนำมาใช้ในการลงทุน ซึ่งเกิดขึ้นมานานแล้ว โดยในทศวรรษ 1800 เริ่มมีแนวคิดการลงทุนแบบมีจริยธรรม (Ethical Code) โดยงดเว้นการลงทุนในธุรกิจบาป เช่น หลักชะรีอะห์ (Sharia Law) หรือกฎหมายของอิสลาม ไม่อนุญาตให้ลงทุนในธุรกิจที่ขัดกับหลักศาสนา เช่น อาวุธ สุรา เป็นต้น

ต่อมาในทศวรรษ 1960 กระแสรักษ์โลก รักสิ่งแวดล้อม ต่อต้านการใช้แรงงานทาสมาแรง แต่ในแง่ของนิยามยังคงคลุมเครือ และกระแสนิยมยังคงต่อต้านแนวคิดนี้ เพราะเชื่อว่าวัตถุประสงค์หลักของบริษัทคือ **“กำไร”** (Profit) เท่านั้น ต่อมาจึงมีแนวคิดที่หันมาสนใจผู้คน (People) และโลกที่เราอยู่อาศัย (Planet) ด้วย เพราะถ้าผู้คนและโลกอยู่ไม่ได้ ก็ยากที่ธุรกิจจะเติบโตได้อย่างยั่งยืน

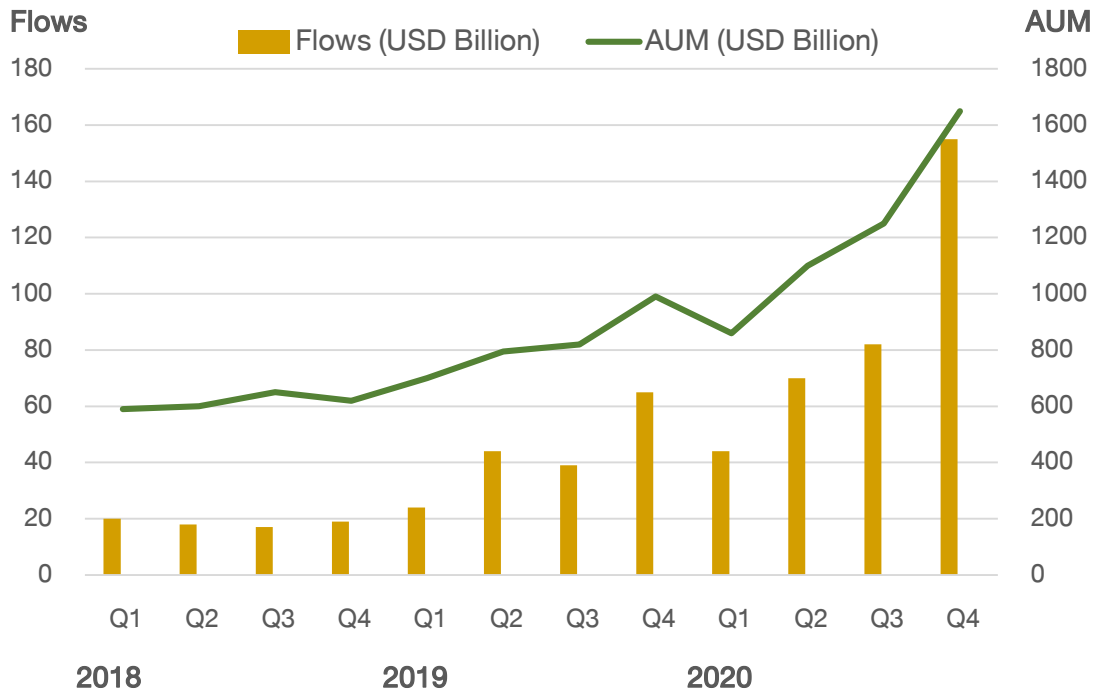

ที่มา : UNPRI

ในปี 1972 มีการจัดตั้งกองทุนรวมด้านความยั่งยืนกองแรกของโลก คือ กองทุน **Pax World Fund** ซึ่งเป็นกองทุนที่ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม แต่จุดเปลี่ยนสำคัญ คือ ในปี 2006 นักลงทุนสถาบันจากทั่วโลกได้ร่วมกันลงนามรับ **Principles for Responsible Investment (PRI)** ซึ่งเป็นหลักการที่มุ่งเน้นการลงทุนอย่างรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมที่ริเริ่มโดยหน่วยงานในกลุ่มองค์กรสหประชาชาติ ในปี 2020 มีนักลงทุนสถาบันที่ไปลงนามและยึดถือปฏิบัติตามหลักการ PRI แล้วกว่า 3,000 แห่ง คิดเป็นมูลค่าทรัพย์สินสุทธิรวมกันกว่า 100 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ

เทียบกับปี 2016 ที่มีนักลงทุนกลุ่มนี้ประมาณ 1,500 แห่งและมีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิรวมกันกว่า 60 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ นับเป็นการเติบโตแบบก้าวกระโดดเป็นเท่าตัวเลยทีเดียว

AUM and Fund Flows of Sustainable Funds Per Quarter

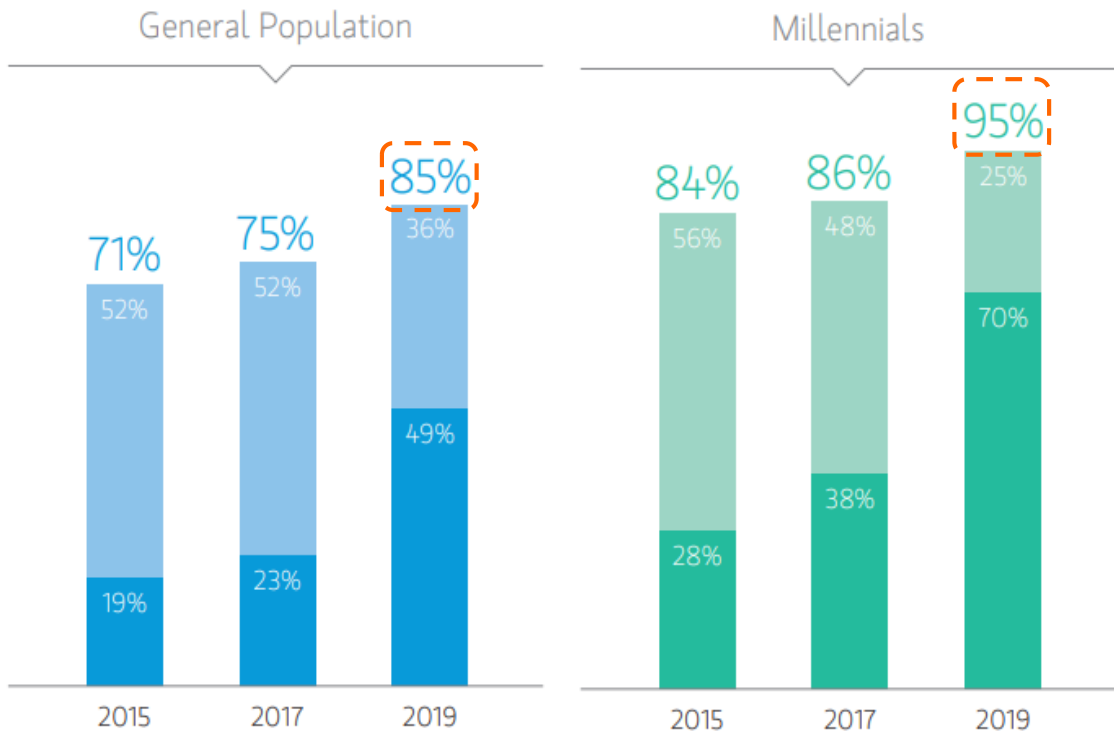

ที่มา : Morningstar Research. Data as of December 2020.

และหากดูในส่วนของเม็ดเงินลงทุน ทุกวันนี้เม็ดเงินลงทุนในตลาดทุนทั่วโลกยังไหลเข้ากองทุนรวมเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Funds) อย่างต่อเนื่อง ณ สิ้นปี 2020 ขนาดมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมประเภทนี้เติบโตถึง **1,652 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ** เพิ่มขึ้น 29% จากไตรมาสที่ 3 ของปีเดียวกัน

“โดยหากดูเฉพาะในสหรัฐอเมริกา เม็ดเงินลงทุนที่ไหลเข้ากองทุนรวมเพื่อความยั่งยืนสูงถึง **50 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ** โดยเม็ดเงินลงทุนที่ไหลเข้านี้ คิดเป็นเกือบ 25% หรือหนึ่งในสี่ของเม็ดเงินลงทุนที่ไหลเข้ากองทุนรวมหุ้นและตราสารหนี้ทั้งหมดในสหรัฐอเมริกา ดังนั้น **ยิ่งนักลงทุนนิยมเท่าไร เม็ดเงินลงทุนก็จะไหลเข้ามามากขึ้น ส่งผลให้ราคาสินทรัพย์ก็จะปรับเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และในระยะยาวก็จะทำให้ผลตอบแทนมีแนวโน้มดีขึ้นด้วย**” พรเทพ อธิบาย

นอกจากนี้ จำนวนกองทุนรวมด้านความยั่งยืนทั่วโลก ก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน โดย Morningstar Research ระบุว่า ณ สิ้นปี 2020 มีกองทุนรวมด้านความยั่งยืนถึง **4,153 กองทุน**

ที่มา : Morgan Stanley

ซึ่งเทรนด์การลงทุนอย่างยั่งยืนดูไม่มีทีท่าจะแผ่วลง แต่จะมีบทบาทมากขึ้นอีกด้วยความสนใจของนักลงทุนรุ่นใหม่ ในปี 2019 **The Morgan Stanley Institute for Sustainable Investing** ทำการสำรวจนักลงทุนกลุ่ม Millennials ในสหรัฐอเมริกา พบว่า **95%** ให้ความสำคัญกับการลงทุนอย่างยั่งยืน ขณะที่ในปี 2020 **DeVere Group** สำรวจนักลงทุนกลุ่ม Millennials ทั่วโลก จำนวน 1,125 คน พบว่า **77%** ให้ความสำคัญกับการลงทุนอย่างยั่งยืนเช่นกัน ซึ่งต้องยอมรับว่า**นักลงทุนรุ่นใหม่จะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การลงทุนอย่างยั่งยืนเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต**

พร้อมกันนี้ พรเทพประเมินว่ากระแสการลงทุนเพื่อความยั่งยืนนับวันจะเพิ่มสูงขึ้น โดยปัจจัยที่สนับสนุนความนิยมการลงทุนยังคงดำเนินต่อไปอีกนาน

1. วิฤติต่าง ๆ เช่น วิฤติแฮมเบอร์เกอร์ปี 2008 การโกงค่าการปล่อยก๊าซไอเสียของค่ายรถยนต์ Volkswagen วิฤติน้ำมันรั่วในทะเล ทำให้ผู้คนตระหนักว่าการเน้นผลตอบแทนระยะสั้นมากเกินไป และขาดการเอาใจใส่จากนักลงทุน อาจส่งผลเสียในระยะยาว

2. ความตระหนักรู้ถึงภาวะโลกร้อน ทำให้ผู้บริโภคใส่ใจเรื่องพลังงานทดแทน การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ทำให้เม็ดเงินลงทุนหันไปหาการลงทุนอย่างยั่งยืน

3. แรงผลักดันจากกฎหมายและข้อบังคับ จะส่งผลให้นักลงทุนสถาบัน ต้องให้ความสนใจกับการพิจารณาปัจจัยด้าน ESG ทั้งด้านโอกาสและการจัดการความเสี่ยง โดยนักลงทุนระดับโลกจำนวนมากลงนาม (Signatories) กับ UNPRI (Principles for Responsible Investment)

สอดคล้องกับ **พริ้มพัชร จีรบรรพตศา, AFPTTM ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนการเงิน บลจ.บัวหลวง** กล่าวว่า จากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ทำให้พิสูจน์ได้ว่า เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อย แต่สามารถสร้างผลกระทบที่รุนแรงนั้นเกิดขึ้นได้จริง

“แม้ว่าตอนนี้ยังไม่มีบทสรุปของ COVID-19 แต่สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมโลกตอนนี้ คือ การตระหนักรู้ถึงความเสี่ยงทางสังคมและสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้น เพราะทุกคนตระหนักดีแล้วว่า หากไม่ใส่ใจดูแลเรื่องพวกนี้กันอย่างจริงจัง โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์คล้ายกันนี้ในอนาคตก็ยังสามารถเป็นไปได้เสมอ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการเงิน เศรษฐกิจ และการเมือง โดยเหตุการณ์ทั้งหมดนี้ เป็นสิ่งที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น”

ในสถานการณ์นี้เองทำให้บริษัทเอกชน โดยเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เร่งจัดทำมาตรการเพื่อป้องกันผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียที่มีมิติมากกว่าแค่ผู้ถือหุ้นและลูกค้าเท่านั้น โดยครอบคลุมไปถึงพนักงาน คู่ค้าทางธุรกิจ และผู้คนในสังคม จึงถือเป็นโอกาสในการแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และการยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล โดยส่งต่อคุณค่าของบริษัทให้เกิดขึ้นต่อส่วนรวมอย่างเป็นรูปธรรม พริ้มพัชร บอก

จากข้อมูลล่าสุด พบว่าบริษัทจดทะเบียนไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส โดยตลาดหลักทรัพย์ไทยติดอันดับ 1 ใน 10 ของ **Measuring Sustainability Disclosure 2019** จาก **Corporate Knights** และ **AVIVA** ในอันดับ 9 และเป็นตลาดหลักทรัพย์เอเชียเพียงแห่งเดียวที่ติด 1 ใน 10 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3

“ในสถานการณ์ COVID-19 ทำให้เรื่องการบริหารความเสี่ยงด้าน ESG และ ความเสี่ยงใหม่ ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ภาคธุรกิจอยู่รอดได้ ท่ามกลาง สภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าธุรกิจที่ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม สังคม และมีบรรษัทภิบาล **จะสามารถเป็นได้มากกว่าการครอง ผลกำไรและส่วนแบ่งทางการตลาด แต่จะสามารถครองใจพนักงาน ลูกค้า คู่ค้าทาง ธุรกิจ และนักลงทุนได้อย่างยั่งยืนอีกด้วย**” พรีเมียร์ลีก ให้ความเห็น

แนวโน้มการลงทุน Responsible Investment

กระแสการลงทุนที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Environmental) สังคม (Social) และบรรษัทภิบาล (Governance) เป็นสิ่งที่ฮิตอย่างมากในยุคนี้ ที่ฮิตนี้ คิดว่าไม่ใช่แฟชั่นอะไร แต่เป็นความห่วงใยของผู้คนทั้งหลายที่มองเห็นว่า ยิ่งมนุษย์มีกิจกรรมเพื่อดำเนินชีวิตบนโลกไป ไม่ว่าจะผ่านกิจกรรมครัวเรือน กิจกรรมธุรกิจ อะไรต่าง ๆ ก็ยิ่งทำให้เกิดปัญหาบนโลก ทั้งในมิติสิ่งแวดล้อมและสังคมมีปัญหาและเสื่อมโทรมมากขึ้น เช่น ปัญหาขยะ น้ำเสีย อากาศเสีย เป็นต้น และส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์โดยรวมของโลก เช่น การเกิดปัญหาโลกร้อนตามมาและเชื่อมโยงไปสู่การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศของโลก เช่น ทำให้เกิดภัยแล้ง อุทกภัย ปัญหาฝุ่นละออง เป็นต้น จนอาจเกิดอันตรายต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์บนโลกในระยะยาวได้

ในด้านสังคมนั้นปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความยากจน การละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นต้น ยังเป็นสิ่งที่เห็นอยู่ทั่วไป ทั้งในสังคมของประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา เป็นต้น

นักลงทุนถือว่าเป็นผู้มีกำลังเงินทุนที่สามารถใช้พลังอำนาจนี้ในการสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ โดยมุ่งแสวงหาและสนับสนุนธุรกิจที่บริหารธุรกิจได้อย่างเข้มแข็ง มีผลประกอบการที่ดี แต่มีความประณีตในการดำเนินธุรกิจที่ดูแลผู้เกี่ยวข้องทั้งใกล้และไกลครอบคลุมทั้งเรื่องสิ่งแวดล้อมและสังคม

การลงทุนในลักษณะนี้เรียกว่า **การลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Investments หรือ RI)** ซึ่งปัจจุบันมีนักลงทุนที่สนใจการลงทุนแบบ RI เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับแนวโน้มการลงทุนแบบ RI จากข้อมูลในบทความเรื่อง **“2021 ESG Trends to Watch/December 2020”** ใน msci.com ของ MSCI (Morgan Stanley Capital International) ซึ่งเป็นบริษัทที่ทำดัชนีหุ้นชั้นนำของโลก ได้สรุปไว้ว่าในปี 2021 เรื่องที่เป็นแนวโน้มใหญ่ของการลงทุนแบบ RI หรือ ESG ประกอบไปด้วย 5 เรื่อง ได้แก่

- ความสนใจเกี่ยวกับภูมิอากาศ (Climate)**

โดยอธิบายว่าเมื่อ 5 ปีที่แล้ว (2015) ประเทศต่าง ๆ ในโลกไปตกลงกันที่ปารีสว่าจะช่วยกันลดปัญหาโลกร้อน โดยจะร่วมมือกัน ลดอุณหภูมิของโลกลงมา 2 องศาเซลเซียส แต่ในความเป็นจริงเรื่องนี้เป็นไปได้ช้ามาก ในปี 2021 บรรดานักลงทุน (สถาบัน) หวังว่าจะกดดันเรื่องนี้เพิ่มเพื่อให้บริษัทต่าง ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญใน Business Model ที่จะทำให้กระบวนการทำธุรกิจ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น
- กระแสการลงทุนแบบ ESG หรือ RI (ESG Bubbles)**

นักลงทุนในยุคปัจจุบันมีกลุ่มที่สนใจอยากให้โลกนี้ดีขึ้นในจำนวนมากขึ้น และมีการขยายตัวอย่างมาก แต่ตอนนี้ไม่ใช่ยุคที่จะต้องมาออกแรง โหมหน้าว่าการลงทุนแบบนี้คืออะไรแล้ว แต่จะเป็นยุคที่หาข้อเท็จจริงว่าดีอย่างไร รวมทั้งการหาเครื่องมือเพื่อสรุปให้นักลงทุนเห็นว่าใครทำดีบ้าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการคัดกรองหาหุ้น ESG ที่ดี ตรงตามความต้องการ
- ความสนใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity)**

นักลงทุนจะให้ความสำคัญและสนใจกับเรื่องวิกฤติด้านความหลากหลายทางชีวภาพมากขึ้น ซึ่งสืบเนื่องมาจากเรื่อง COVID-19 ซึ่งอาจมีต้นตอมาจากสัตว์ป่า เช่น ค้างคาว ที่คนเข้าไปล่า การกระทำดังกล่าวเป็นการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพภายในธรรมชาติ และก่อให้เกิดไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ๆ ที่มีอันตรายต่อมนุษย์ ซึ่งผลกระทบนี้ เรายังประสบอยู่ เรื่องดังกล่าวก่อให้เกิดความร้ายแรงต่อสังคมและเศรษฐกิจเกินกว่าจะประเมินมูลค่าความเสียหายได้
- การเปิดเผยข้อมูล ESG (Disclosure)**

ปัจจุบันเป็นยุคของความท่วมท้นของข้อมูลการลงทุน รวมทั้งข้อมูล ESG ด้วย ซึ่งมีมากมาย ผ่านการรายงานในรูปแบบต่าง ๆ บนช่องทางที่หลากหลาย ในยุคต่อไปจากนี้จะมีความพยายาม ค้นหาวิธีหรือเครื่องมือแบบ AI (Artificial Intelligence) ที่จะจัดการและสรุปข้อมูล ซึ่งถ้าใครทำได้ก็จะเป็นที่ต้องการของนักลงทุนมากขึ้น

- **ความสนใจในเรื่องการแก้ไขความเหลื่อมล้ำในสังคม (Social Inequality)**
แต่เดิมโลกก็พบกับปัญหาความยากจน สัดส่วนคนจนมีมากกว่าคนรวย การเอาโรคเอาเปรียบกันในสังคมอยู่แล้ว เหตุการณ์ COVID-19 ยิ่งซ้ำเติม ทำให้ปัญหาเหล่านี้มีมากขึ้น เพราะบุคคลได้รับความอ่อนแอทางเศรษฐกิจเพิ่ม คาดการณ์ว่าความสนใจเรื่องสิทธิมนุษยชนจะมีมากขึ้น เพื่อหวังว่าผู้ประกอบการจะคำนึงถึงเรื่องนี้ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การดูแลแรงงาน สิทธิเด็ก สิทธิสตรี ผู้ด้อยโอกาส ระหว่างกระบวนการทำธุรกิจ เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ จะอยู่ในความสนใจของนักลงทุนเพิ่มขึ้น

ดร.กฤษฎา เสกตระกูล, CFP®
รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หุ้น กองทุนรวม ต่อบริษัทการลงทุน อย่างยั่งยืน

กระแส “**รักษ์โลกและเน้นความยั่งยืน**” ไม่ใช่เป็นเพียงแค่คำพูดหรือทฤษฎีสวยหรูอีกต่อไป แต่จะกลายเป็นการปฏิบัติอย่างจริงจังและซึ่มลึกในทุกกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากขึ้น หลังจากวิกฤติ COVID-19 ได้เผยให้เห็นความสำคัญของการดำเนินงานที่ต้องยึดหลักความยั่งยืน

เพราะสิ่งเหล่านี้ จะเป็นวัคซีนสำคัญที่เสมือนเป็นเกราะกำบังและช่วยลดทอนผลกระทบจากแรงกระแทกต่าง ๆ ที่ไม่คาดคิดในอนาคตได้ ทำให้หลายประเทศทั่วโลก กำลังออกแบบการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจใหม่ที่มุ่งไปสู่ **Green Recovery** เช่น สหรัฐอเมริกา ภายใต้การนำของประธานาธิบดี โจ ไบเดน ล่าสุดได้กลับเข้าสู่ความตกลงปารีส (Paris Agreement) อีกครั้ง ซึ่งเป็นความตกลงว่าด้วยการแก้ปัญหาโลกร้อน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก พร้อมออกคำสั่ง Executive Order ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการส่งเสริม Green Economy ขณะที่ประเทศจีนก็ตั้งเป้าบรรลุ Carbon Neutrality ภายในปี 2060 ส่วนประเทศไทยก็วางแผนที่จะขับเคลื่อนประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ซึ่งประกอบด้วยเศรษฐกิจหลัก 3 ด้าน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy) ในปี 2021 – 2061

“ประเมินว่าจะทำให้ไทยต้องลงทุนเพิ่มในเรื่องนี้อย่างน้อย 8.2 แสนล้านบาท ในช่วง 5 ปีข้างหน้า ซึ่งจะช่วยให้เครื่องมือในการระดมทุนและการลงทุนที่ต่อบริษัท ทิศทางเหล่านี้มีบทบาทมากขึ้นตามไปด้วย เช่น หุ้น กองทุนรวม ตราสารหนี้” **ณัฐพร ศรีทอง นักวิเคราะห์ ศูนย์วิจัย Krungthai COMPASS ธนาคารกรุงไทย** กล่าว

ปัจจุบัน สินทรัพย์การลงทุนอย่างยั่งยืนที่นักลงทุนนิยม มีดังนี้

1. หุ้นยั่งยืน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดทำ Thailand Sustainability Investment (THSI) หรือรายชื่อหุ้นยั่งยืนตั้งแต่ปี 2558 ซึ่งเป็นหุ้นของบริษัทจดทะเบียนที่มีการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีการบริหารงานตามหลักบรรษัทภิบาล (ESG) เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับนักลงทุนที่ต้องการลงทุนตามแนวทางของการลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsible Investment)

ดร.กฤษฎา เสกตระกูล, CFP® รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวว่า หุ้นใน THSI จะถูกคัดเลือกจากบริษัทจดทะเบียนที่สมัครใจเข้าร่วมตอบแบบประเมินความยั่งยืนที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยการประเมินจะครอบคลุมคำถามในมิติ ESG และจะมีการทบทวนแบบประเมินทุกปีให้สอดคล้องกับบริบทและแนวโน้มด้านความยั่งยืนที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับสากลและระดับประเทศ

บริษัทที่อยู่ใน THSI **ต้องมีผลคะแนนจากการตอบแบบประเมินความยั่งยืนอย่างน้อย 50%** ในแต่ละด้านของ ESG หรือเป็นบริษัทจดทะเบียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกของ Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) และต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ผลการประเมินคุณภาพรายงานด้านบรรษัทภิบาล (Corporate Governance Reporting หรือ CGR) ผลประกอบการด้านกำไรสุทธิและส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการกำกับดูแลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของบริษัทจดทะเบียน และไม่สร้างผลกระทบด้าน ESG การเป็นหลักทรัพย์ที่ไม่ถูกขึ้นเครื่องหมาย C เป็นต้น โดยมีคณะทำงานเพื่อการลงทุนอย่างยั่งยืนที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านบรรษัทภิบาลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน และหน่วยงานในตลาดทุนเป็นผู้กลั่นกรองและคัดเลือกอย่างโปร่งใส

หุ้นของบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ในรายชื่อ THSI ถือได้ว่าเป็นบริษัทที่มีศักยภาพของการนำแนวคิดด้านความยั่งยืนเข้าเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการดำเนินธุรกิจ มีการเตรียมพร้อมรับความเสี่ยงใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น (Emerging Risks) อีกทั้งมีแนวทางการดำเนินงานเพื่อรองรับและบริหารจัดการประเด็นต่าง ๆ ที่ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างโอกาสทางธุรกิจพร้อมรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้จัดทำดัชนีความยั่งยืน **SETTHSI Index** โดยคัดเลือกหุ้นจากรายชื่อหุ้นยั่งยืน (THSI) ปีล่าสุดที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไม่น้อยกว่า 6 เดือน มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดไม่น้อยกว่า 5,000 ล้านบาท มีสัดส่วนผู้ถือหลักทรัพย์รายย่อย (Free Float) ไม่น้อยกว่า 20% ของทุนชำระแล้ว และมีจำนวนหุ้นซื้อขายไม่น้อยกว่า 0.5% ของจำนวนหุ้นจดทะเบียนของบริษัทในเวลาไม่ต่ำกว่า 9 ใน 12 เดือน

การจัดทำ SETTHSI Index จะทำให้เกิดประโยชน์แก่นักลงทุนที่สนใจใช้กลยุทธ์การลงทุนที่ Tracking หุ้นตามดัชนี เพื่อสร้างพอร์ตการลงทุนแบบ Passive ต่อไป (สำหรับรายชื่อหุ้นยั่งยืน THSI ปีล่าสุด (2563) จำนวน 124 รายชื่อ นักลงทุนสามารถดูได้จากเว็บไซต์ www.setsustainability.com)

2. กองทุนรวม

กองทุนรวมหุ้นยั่งยืน คือ กองทุนรวมที่มีนโยบายลงทุนในบริษัทที่เน้นการดำเนินธุรกิจด้วยการคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล ซึ่งเชื่อว่าการลงทุนโดยมี 3 องค์ประกอบหลักนี้ จะนำมาซึ่งการลงทุนที่มีความยั่งยืน ซึ่งการลงทุนเพื่อความยั่งยืนผ่านกองทุนรวมกำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย ณ สิ้นไตรมาส 1 ปี 2564 กองทุนหุ้นยั่งยืนในประเทศไทยมีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิรวมเพิ่มเป็น 5.4 หมื่นล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระดับ 5,000 ล้านบาทในปี 2562 ซึ่งเป็นการเติบโตแบบก้าวกระโดด

ขณะเดียวกัน บลจ. ก็ออกกองทุนรวมเพื่อความยั่งยืนมากขึ้น เพื่อนำเสนอนักลงทุนตามความต้องการที่เพิ่มขึ้นและเป็นอีกทางเลือกของนักลงทุนด้วย โดย ณ สิ้นไตรมาส 1 ปี 2564 มีกองทุนรวมเพื่อความยั่งยืนทั้งสิ้น 34 กองทุน แบ่งเป็นกองทุนยั่งยืนที่ลงทุนในหุ้นไทย 15 กองทุน และไปลงทุนในหุ้นยั่งยืนต่างประเทศ 19 กองทุน (ที่มา : Morningstarthailand) โดย บลจ. ให้ความสำคัญกับการออกกองทุนรวมประเภทนี้ มากขึ้น ด้วยการเน้นปัจจัยด้าน ESG มาพิจารณาในการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงและเพิ่มโอกาสสร้างผลตอบแทนในระยะยาว

กลยุทธ์การลงทุนอย่างยั่งยืน

นิพนธ์ ไกรลาศโอฬาร ผู้จัดการกองทุนอาวุโส บลจ.ทิสโก้ กล่าวว่า ปัจจัยความเสี่ยงด้าน ESG อาจไม่ได้สะท้อนให้เห็นตรง ๆ ในงบการเงิน แต่มีผลกระทบต่อ Intangible Value ของธุรกิจ ซึ่งไม่สามารถรับรู้รายได้ในไตรมาสสั้น เช่น กรณีถูกฟ้องร้องจากชุมชน หรือมีกรณีทุจริตคอร์รัปชัน แม้ว่าธุรกิจจะยังมีผลประกอบการดีอยู่ แต่ราคาหุ้นจะตกลง

“นักวิเคราะห์การลงทุนจึงควรต้องคำนึงถึงประเด็นด้าน ESG ในการวิเคราะห์ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ทางการเงิน” นิพนธ์ กล่าว

ปัจจุบันนักวิเคราะห์ได้นำเรื่อง ESG มาเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ อีกทั้งมีแนวโน้มที่นักลงทุนนำ ESG มาใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนเพิ่มมากขึ้น โดยให้ความสำคัญต่อประเด็น ESG อย่างจริงจัง นิพนธ์ ยกตัวอย่างกลยุทธ์การลงทุนอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยกลยุทธ์ 6 แบบ ดังนี้

1. Exclusionary Screening หลีกเลียงหรือไม่ลงทุนในอุตสาหกรรมหรือธุรกิจที่สร้างผลกระทบเชิงลบในด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ลงทุนในธุรกิจที่ยังใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ธุรกิจถ่านหิน แอลกอฮอล์ ยาสูบ การพนัน อาวุธสงคราม เป็นต้น

2. ESG Integration นำปัจจัยด้าน ESG มาพิจารณาในกระบวนการตัดสินใจและเลือกลงทุน ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์งบการเงินและแนวโน้มของธุรกิจ

3. Active Ownership ใช้สิทธิของนักลงทุนในฐานะผู้ถือหุ้นในการออกเสียงในวาระต่าง ๆ ในการประชุมผู้ถือหุ้นหรือให้ข้อเสนอแนะแก่นักลงทุนสัมพันธ์และผู้บริหารของบริษัทที่เข้าไปลงทุน

4. Best-in-Class Selection คัดเลือกลงทุนในกิจการที่สามารถบริหารจัดการประเด็นด้าน ESG ได้ดี แม้ว่ากิจการนั้นจะดำเนินธุรกิจในอุตสาหกรรมที่มีส่วนทำลายสังคมหรือสิ่งแวดล้อมก็ตาม เช่น ธุรกิจน้ำมันที่ได้บริหารจัดการความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมหรือได้ดำเนินการชดเชยเพื่อทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น ทำให้ลดความเสี่ยงหรือผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม

5. Thematic Investing ลงทุนตามเทรนด์ที่เป็นประเด็นด้าน ESG เช่น การลงทุนในเทคโนโลยีสะอาด การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์สีเขียว (Green Real Estate) เป็นต้น

6. Impact Investing ลงทุนในธุรกิจที่สร้างสรรคิให้สังคมและสิ่งแวดล้อมดีขึ้นควบคู่ไปกับการสร้างผลตอบแทนทางการเงิน เช่น ลงทุนในธุรกิจ Startup ที่พัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่เพื่อแก้ปัญหาหน้าแล้ง หรือลงทุนในธุรกิจ SME ที่สนับสนุนการสร้างอาชีพให้คนในชุมชนห่างไกล เป็นต้น

ดังนั้น นักวิเคราะห์การลงทุนควรต้องมีบทบาทในการสอบถามและคัดกรองข้อมูล รวมถึงตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยละเอียด ด้วยการเข้าพบบริษัทจดทะเบียน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ที่แม่นยำมากขึ้น ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุน และสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนที่ชนะตลาดได้

นอกจากนี้ นักลงทุนสามารถเข้าพบบริษัทจดทะเบียนได้เช่นกัน ผ่านการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีของบริษัท (Annual General Meeting : AGM) ซึ่งจะเปิดโอกาสให้นักลงทุนได้สอบถามระหว่างการประชุมได้ หรือกิจกรรม **“บริษัทจดทะเบียนพบผู้ลงทุน” (Opportunity Day)** ซึ่งบริษัทจดทะเบียนจะมาชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจ และการดำเนินงานของบริษัทแก่นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ นักลงทุน และสื่อมวลชน โดยกิจกรรม Opportunity Day จะถูกจัดขึ้นหลังการประกาศงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในทุก ๆ ไตรมาส นักลงทุนที่สนใจสามารถรับชมการถ่ายทอดสดและย้อนหลังผ่านทาง www.set.or.th/oppday, SET Application, YouTube และ Facebook SET Opportunity Day

การสร้างพอร์ตจำลองหุ้นยั่งยืน

จากข้อมูลรายชื่อหุ้นยั่งยืน THSI 124 รายชื่อ ดร.กฤษฎาภรณ์ ใช้หลักการคัดกรองหาหุ้นดี ราคาไม่แพงในลักษณะที่เป็นหุ้นปัจจัยพื้นฐานดี โดยอาศัยข้อมูลและ Financial Ratio ที่สำคัญที่สรุปจากงบการเงินประจำปี 2563 และทำการเรียงลำดับเพื่อนำหุ้นยั่งยืนทั้ง 124 ตัวนี้มาคัดเลือก โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. อัตราส่วนราคาปิดต่อกำไรต่อหุ้น (เท่า) หรือ P/E Ratio ซึ่งอัตราส่วนนี้ยิ่งต่ำเท่าใด ยิ่งดี ซึ่งจะสะท้อนถึงราคาของหุ้นว่ามีราคาถูก

2. อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (เท่า) หรือ P/B Ratio ซึ่งอัตราส่วนนี้คล้ายกับ P/E Ratio คือ ยิ่งต่ำเท่าใด ยิ่งดี หมายถึง หุ้นนั้นมีราคาถูก โดยเฉพาะถ้ามีค่าต่ำกว่า 1 เท่า แสดงว่า ราคาตลาดของหุ้นถูกกว่ามูลค่าทางบัญชีเสียอีก

3. อัตราส่วนเงินปันผลตอบแทน (%) หรือ Dividend Yield ซึ่งมีวิธีการคำนวณโดยนำเงินปันผลจ่าย (บาท) หารด้วย ราคาตลาดของหุ้นนั้น เพื่อสะท้อนว่าผลตอบแทนจากเงินปันผลคิดเป็นกี่ % ของราคาตลาด สมมติว่า ราคาตลาดหรือราคาปิดนั้นเป็นเงินลงทุนในหุ้นตัวนั้น ซึ่งยิ่ง Dividend Yield มีค่าเป็นบวกมาก ๆ ยิ่งดี ทำให้หุ้นตัวนั้นมีความน่าสนใจมากขึ้น

4. อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (%) หรือ Return on Equity : ROE ซึ่งคำนวณจาก กำไรสุทธิ หารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้นและทำให้อยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์ อธิบายว่า บริษัทได้นำเงินทุนที่เปรียบเสมือนเจ้าของไปทำธุรกิจ บริษัทที่ทำได้ดีย่อมจะทำให้ได้รับกำไรสุทธิ ซึ่งเป็นตัวเศษมีจำนวนเงินได้มาก ดังนั้นเมื่อคิดเป็น % ยิ่งบริษัทมีค่า ROE สูงย่อมทำให้หุ้นของบริษัทนั้นมีความน่าสนใจมากขึ้น

5. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า) หรือ Debt to Equity : D/E ซึ่งคำนวณจากหนี้สินรวมหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น อธิบายว่า เงินทุนของบริษัทมาจากหนี้สินเท่าใด มาจากส่วนของผู้ถือหุ้นภายในเท่าใด ยิ่งอัตราส่วนนี้มีค่าสูงมากกว่า 1 เท่า จะสะท้อนว่าบริษัทใช้เงินทุนจากภายนอกมากเท่านั้น ซึ่งค่าที่สูง ความเสี่ยงทางการเงินก็จะยิ่งสูง เพราะต้องมีภาระจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ยจ่ายที่สูง

แต่ถ้าบริหารงานได้ดี แม้จ่ายเงินต้นและดอกเบี้ยแล้ว ยังมีกำไรและกระแสเงินสดจากการทำธุรกิจได้อยู่ก็จะมีปัญหาไม่มากนัก

การคัดกรองหุ้นที่ยั่งยืน จะนำหุ้น 124 ตัวดังกล่าว มาดูค่า Ratio ที่ละตัวและหาค่าเฉลี่ยของ Ratio ไว้ แล้วเรียงลำดับ ต่อมาจะคัดเลือกหุ้น 30 อันดับแรกที่ดีของแต่ละ Ratio ถัดจากนั้นก็คิดว่าในบรรดาหุ้น 30 ตัว มีหุ้นใดบ้างที่มีค่า Ratio ทั้ง 5 Ratio ดีกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ผลดังกล่าวทำให้คัดกรองหุ้นที่ยั่งยืนตามเงื่อนไขนี้ได้ 12 ตัว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ปี 2563 : หุ้นที่ยั่งยืนที่ผ่านเงื่อนไขและดีกว่าค่าเฉลี่ยทั้ง 5 Ratios

ชื่อหุ้น	P/E (เท่า)	P/B (เท่า)	Dividend Yield (%)	ROE (%)	D/E (เท่า)
PHOL	7.24	1.63	10.98	23.42	0.85
NSI	7.38	0.85	10.85	11.67	1.88
STA	7.70	1.93	4.71	30.65	1.04
AGE	8.54	1.03	5.03	12.25	1.90
TASCO	8.70	2.11	8.08	25.43	0.43
SNC	9.11	1.07	5.81	12.15	1.20
SPALI	9.49	1.11	4.83	11.54	0.84
TIPCO	9.87	1.13	9.54	11.86	0.54
TU	10.43	1.25	5.14	12.42	1.70
UAC	11.57	2.04	4.26	18.52	0.98
HTC	12.86	2.11	4.84	17.79	0.54
SCCC	13.04	1.44	5.59	11.37	1.29
ค่าเฉลี่ยของ Ratio ในกลุ่ม	53.02	2.11	3.91	10.94	1.93

ที่มา : คัดกรองโดย ดร.กฤษฎา เสกตระกูล, CFP® รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2563

จากข้อมูลข้างต้นที่คัดกรองหุ้น THSI มาได้ 12 ตัวนี้ ก็อาจเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้ให้นักลงทุนไปลงมือสร้างพอร์ตหุ้นที่ยั่งยืนได้ง่ายขึ้นกว่า สร้างพอร์ตจากหุ้น 124 ตัว ซึ่งนักลงทุนก็สามารถไปลงมืออ่านข้อมูลธุรกิจและวิเคราะห์หุ้น 12 ตัวนี้ต่อไป

อย่างไรก็ดี ดร.กฤษฎาจะลองหาเหตุผลในการคัดเลือกหุ้น 12 ตัวนี้ให้เหลือน้อยลง โดยคิดว่า **Fundamental Ratio ที่สำคัญที่สุด คือ ROE** เพราะสะท้อนฝีมือในการทำธุรกิจจริง ๆ และกำไรจาก Ratio นี้เป็นส่วนที่ตกมาถึงผู้ถือหุ้น

จากข้อมูลในตาราง ก็ใช้หลักง่าย ๆ โดยกำหนดเองว่าสนใจบริษัทที่มีค่า ROE มากกว่า 15% ต่อปี ซึ่งปี 2563 เกิดโรคระบาด COVID-19 ส่งผลกระทบต่อธุรกิจต่าง ๆ ใครที่ฝ่าฟันได้ก็น่ายกย่องมาก (ตัวเลขนี้เป็นการประมาณ ไม่ได้บอกว่า บริษัทที่ได้น้อยกว่านี้ เป็นบริษัทไม่ดี แต่เป็นการล้อมวงหาหุ้นเพื่อลงทุนและให้วงแคบเข้ามาเท่านั้น) ซึ่งหากใช้หลักเกณฑ์ที่ว่านี้ หุ้น THSI 12 ตัว ก็จะเหลือเพียง 5 ตัว ดังนี้

หุ้นยั่งยืน 5 อันดับแรก จากหุ้นยั่งยืน 12 ตัวที่มี ROE สูงสุด

ชื่อหุ้น	ROE (%) ปี 2563
PHOL	23.42%
STA	30.65%
TASCO	25.43%
UAC	18.52%
HTC	17.79%

ที่มา : คัดกรองโดย ดร.กฤษฎา เสกตระกูล, CFP® รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2563

ซึ่งหากลองย้อนไปตั้งพอร์ตหุ้น 5 ตัวนี้ด้วยเงินลงทุนเท่า ๆ กัน ตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม ปี 2559 และขายออก ณ วันที่ 5 เมษายน ปี 2564 พอร์ตหุ้นยั่งยืน 5 ตัวนี้ จะมีผลตอบแทน (Return) ในส่วนของกำไรส่วนต่างจากราคาหุ้น (Capital Gain) และขาดทุน (Loss) ดังนี้

หน่วย : บาท

ชื่อหุ้นยั่งยืน	ราคาปิด 30 ธันวาคม 2559	ราคาปิด 5 เมษายน 2564	Capital Gain (Loss)
PHOL	3.40	2.81	(0.58)
STA	23.00	47.00	24.00
TASCO	19.00	20.30	1.30
UAC	6.00	5.05	(0.95)
HTC	19.00	38.75	19.75
รวม	70.40	113.92	43.52

ที่มา : คัดกรองโดย ดร.กฤษฎา เสกตระกูล, CFP® รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2563

หากเริ่มลงทุนด้วยเงิน 70.40 บาทใน 4 ปีที่แล้ว พอร์ตจำลองข้างต้นนี้จะเติบโตเป็นเงิน 113.92 บาทในปัจจุบัน และได้รับกำไรส่วนต่างจากราคาหุ้นสุทธิ (Net Capital Gain) 43.52 บาท หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตสะสมตลอด 4 ปี เท่ากับ $(43.52/70.40) \times 100 = 61.82\%$ หรือคิดคร่าว ๆ เป็นประมาณ 15.46% ต่อปี ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้ยังไม่รวมเงินปันผลที่ได้รับในแต่ละปีจากหุ้น 5 ตัวนี้

ข้อมูลเงินปันผล (บาท/หุ้น)					
ชื่อหุ้นยั่งยืน	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	เฉลี่ย
PHOL	-	-	0.05	0.25	0.075
STA	0.04	0.25	0.40	0.85	0.475
TASCO	0.90	0.90	0.70	1.40	0.975
UAC	0.05	0.22	0.06	0.20	0.133
HTC	0.73	1.00	1.20	1.76	1.173
					2.831

ที่มา : ฐานข้อมูล SETSMART ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2563

จากข้อมูลเงินปันผลของหุ้น THSI ทั้ง 5 ตัว ตลอด 4 ปี ได้รับเงินปันผลเฉลี่ยปีละ 2.831 บาท หากสมมติว่า เงินลงทุน 70.40 บาท ณ วันที่ 30 ธันวาคม ปี 2559 และลงในลักษณะถือระยะยาวมา 4 ปี (Buy and Hold) คิดเป็น Dividend Yield เท่ากับ $(2.831/70.40) \times 100 = 4.02\%$ ต่อปี ซึ่งแม้ว่าจะไม่สูงมากนัก แต่ก็ดีกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารโดยเปรียบเทียบ

อนึ่ง การคำนวณผลตอบแทนพอร์ตหุ้นที่ยั่งยืนนี้ยังไม่ได้คำนวณค่าใช้จ่ายในการซื้อขายหุ้น ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และภาษีที่เกี่ยวข้อง และการใช้ข้อมูลจากอดีตไม่ได้ยืนยันว่าข้อมูลในอนาคตจะเหมือนกัน นักลงทุนจะต้องติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างใกล้ชิดด้วย

การสร้างพอร์ตจำลองหุ้น THSI นี้ เป็นเพียงตัวอย่างและแนวทางเพื่อให้นักลงทุนได้เรียนรู้และทดลองปฏิบัติ ทำความเข้าใจว่าจริง ๆ หุ้นที่ยั่งยืนนั้น ยั่งยืนมาจากอะไร เป็นหุ้นที่ทั้งดีและเก่งนั้น มาจากสาเหตุใด การเข้าไปศึกษาข้อมูลของบริษัทเหล่านั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญ

เมื่อนักลงทุนเข้าใจแล้ว การลงทุนในหุ้นที่ยั่งยืนนั้นจะทำให้นักลงทุนรู้สึกสบายใจ นอกจากผลตอบแทนที่เรารอคอยแล้ว ยังดีใจ อุ่นใจที่ช่วยสนับสนุนบริษัทที่เชื่อมั่นว่าทำธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบอีกด้วย

แหล่งข้อมูลการลงทุนอย่างยั่งยืน

การลงทุนอย่างยั่งยืนมีข้อมูลจากหลากหลายแหล่งที่นักลงทุนสามารถนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์และการตัดสินใจลงทุนได้ ไม่ว่าจะเป็น **ข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียน** ซึ่งปัจจุบันมีอัตราการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนเพิ่มขึ้นมากตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลผ่านรายงานความยั่งยืน (Sustainability / SD / CSR Reports) ของบริษัท

อีกทั้ง สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้กำหนดเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนขั้นต่ำผ่าน **แบบ 56-1 One Report** ซึ่งจะมีผลบังคับใช้กับบริษัทจดทะเบียนไทยทุกแห่งในปี 2022 ซึ่งจะช่วยให้นักลงทุนทราบถึงผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนและมีข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังมี **ผู้ให้บริการข้อมูล (Data Providers)** ทั่วโลกที่คอยทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลด้านความยั่งยืนเพื่อให้ให้นักลงทุนได้ใช้ประโยชน์ เช่น

- แหล่งข้อมูลหุ้นยั่งยืน เช่น Bloomberg, Refinitiv
- แหล่งข้อมูลกองทุนรวมเพื่อความยั่งยืน เช่น Morningstar

ที่สำคัญ ยังมี **ผู้ประเมินข้อมูลด้านความยั่งยืน (Raters)** นับร้อยแห่งทั่วโลกที่ทำหน้าที่ประเมินหรือให้คะแนนบริษัทจดทะเบียน โดยดูจากข้อมูลผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืน เพื่อเป็นตัวช่วยให้นักลงทุนในการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุน โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้รวบรวมข้อมูลผลการประเมินด้านความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนไทยไว้ให้นักลงทุนสามารถดูข้อมูล **ESG Information** ได้ฟรีที่ Settrade.com >> <https://www.settrade.com/settrade/esg-information?select=all>

สำหรับผู้สนใจ ทำความรู้จักหุ้นยั่งยืนมากขึ้น เพื่อหาโอกาสในการลงทุน สามารถรับชมห้องเรียนนักลงทุน Live ! หลักสูตร “รอบรู้ลงทุนหุ้น ESG ฉบับมือใหม่” ย้อนหลังได้ฟรี!!! ที่ <https://www.youtube.com/watch?v=FkJ2ti5Z6w0&t=1457s>

Settrade.com

หลักสูตร รอบรู้ลงทุนหุ้น ESG
ฉบับมือใหม่